

24 Ιανουαρίου 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 222959/3193/2017

Πληροφορίες: κα Ισαβέλλα Μονιούδη - Πικρού
(τηλ.:2131306623)

Προς το
Διοικητικό Συμβούλιο του
Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης
Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
Αγίου Κωνσταντίνου 54
104 37 - ΑΘΗΝΑ

Αξιότιμες/οι Κυρίες/οι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο άσκησης των κατά τον νόμο 3094/2003 αρμοδιοτήτων του, ερευνά τις ακόλουθες αναφορές:

(α) Την υπ' αρ. πρωτ.47066/19.12.2016 αναφορά του κ. *, η οποία υποβλήθηκε μέσω του πληρεξουσίου δικηγόρου του, κ. *, η οποία έλαβε τον αριθμό φακέλου υπόθεσης 222959 και

(β) Την υπ' αριθμ. πρωτ/λου 45960/12.12.2016 αναφορά και τη συμπληρωματική αυτής με αριθμό πρωτοκόλλου 47760/23.12.2016 του κ. *, που υποβλήθηκαν μέσω του πληρεξουσίου δικηγόρου του, κ. *, οι οποίες έλαβαν τον ενιαίο αριθμό φακέλου υπόθεσης 221861.

Με τις ως άνω αναφορές, οι ενδιαφερόμενοι, αμφότεροι πρωτοετείς φοιτητές της Νομικής Σχολής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, στην οποία εισήχθησαν τον Σεπτέμβριο του έτους 2016, ζητούν από τον Συνήγορο του Πολίτη τη διενέργεια έρευνας, προκειμένου να διαπιστωθεί η νομιμότητα της απόφασης που έλαβε η Ολομέλεια του Δ.Σ. του φορέα στην υπ' αριθμ. 169/22.6.2015 συνεδρίαση, κατά το μέρος που αφορά «Σπουδές στο Ελληνικό Δίκαιο», η οποία έχει ως εξής:

«Δεν είναι δυνατή η αναγνώριση ισοτιμίας τίτλου σπουδών Νομικής, ο οποίος απονέμεται στο πλαίσιο προπτυχιακού προγράμματος σπουδών στο «Ελληνικό Δίκαιο» ή με «Κατεύθυνση Ελληνικού Δικαίου». Η αναγνώριση αλλοδαπού τίτλου σπουδών ο οποίος αφορά στο περιεχόμενο των ακαδημαϊκών σπουδών Νομικής στα τμήματα Νομικής των Ελληνικών Α.Ε.Ι. ως ισοτίμου με τα πτυχία τα απονεμόμενα από τα τμήματα Νομικής των Ελληνικών ΑΕΙ, δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο της νομοθεσίας για αναγνώριση ακαδημαϊκής ισοτιμίας αλλοδαπών τίτλων (Ν. 3328/2005).

Η ισχύς των ανωτέρω άρχεται για τους εισαχθέντες στα ΑΕΙ της Αλλοδαπής μετά την ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα του Οργανισμού (23/6/2015)».

Σχετικά με το ζήτημα που απασχολεί τους ενδιαφερόμενους, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Όπως ασφαλώς γνωρίζετε, στις διατάξεις του εδαφίου (γ), (ζ) και (η) του άρθρου 3 του ν. 3328/2005¹, όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, ότι:

¹ Ν. 3328/05 (ΦΕΚ 80 Α'/1-4-05) «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης και άλλες διατάξεις».

«γ) Πτυχίο» είναι ο τίτλος αναγνωρισμένου πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος χορηγείται μετά από επιτυχή ολοκλήρωση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

ζ) «Αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα» είναι το πανεπιστήμιο και το τεχνολογικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης που έχει κριθεί ως ομοταγές από τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού.

η) Ομοταγές θεωρείται το εκπαιδευτικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης της αλλοδαπής που αναγνωρίζεται από τα αρμόδια όργανα της χώρας του, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Η διδασκαλία και η εξέταση περιλαμβάνει τα αναγκαία για την αντίστοιχη επιστήμη μαθήματα.

ββ) «Το ανώτατο ίδρυμα απονέμει ως τίτλους σπουδών πτυχία ή μεταπτυχιακά διπλώματα ή διδακτορικά διπλώματα (...).

γγ) Το μεγαλύτερο μέρος του διδακτικού προσωπικού του προπτυχιακού και του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών έχει διδακτορικό δίπλωμα (...).

δδ) Όταν οι απονεμόμενοι τίτλοι οδηγούν σε επαγγελματικά δικαιώματα, τα δικαιώματα αυτά αναγνωρίζονται στη χώρα που λειτουργεί το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

εε) Η διάρκεια σπουδών είναι τουλάχιστον τριετής για το προπτυχιακό και ενός έτους για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οι δε σπουδαστές έχουν περατώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση».

Περαιτέρω, στην παρ. 1 (α) του άρθρου 4 του ίδιου νόμου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Οι τίτλοι σπουδών των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής αναγνωρίζονται από τον Οργανισμό ως «ισότιμοι» ή ως «ισότιμοι και αντίστοιχοι».

1. Η «ισοτιμία» αναγνωρίζεται εφόσον:

α) Η διάρκεια των σπουδών, η διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης και οι όροι αξιολόγησης, προαγωγής και αποφοίτησης των σπουδαστών πληρούν τις απαιτήσεις των πανεπιστημίων και των τεχνολογικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής (...)

Τέλος, στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ως άνω νόμου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Ισοτιμία και αντιστοιχία» αναγνωρίζεται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση της «ισοτιμίας» του τίτλου σπουδών και επιπλέον ο ενδιαφερόμενος έχει διδαχθεί και εξετασθεί επιτυχώς στα βασικά μαθήματα του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής. Ο Οργανισμός μπορεί να απαιτήσει επιπλέον επιτυχή εξέταση σε συμπληρωματικό αριθμό μαθημάτων σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής. Τα συμπληρωματικά μαθήματα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα έξι (...)

Κατόπιν σχετικής έρευνας στην ιστοσελίδα του ΔΟΑΤΑΠ, διαπιστώθηκε ότι το Δ.Σ. του φορέα με το υπ' αριθμ. 100 Α/1.10.2010 πρακτικό έχει αναγνωρίσει το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ως ομοταγές των ημεδαπών ΑΕΙ. Συνεπώς, ο φορέας έχει κρίνει ότι το εν λόγω αλλοδαπό Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα πληροί, ήδη από το έτος 2010, σωρευτικά τις ως άνω προϋποθέσεις της παρ. (η) του άρθρου 3 του ν. 3328/2005.

Στη συνέχεια, όπως προκύπτει από τις προαναφερόμενες διατάξεις και από σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας (ενδεικτικά 1412/2011, 3308/2009, 2550/2009), η διαδικασία της ακαδημαϊκής αναγνώρισης έχει ως εξής: Μετά την κρίση του ομοταγούς, ακολουθεί το δεύτερο στάδιο, κατά το οποίο κρίνεται το ισότιμο του αλλοδαπού τίτλου σπουδών, δηλαδή εάν αυτό αποκτήθηκε με την ίδια διαδικασία και τις ίδιες ουσιαστικές προϋποθέσεις (π.χ. διάρκεια σπουδών, τρόπος διδασκαλίας, σημασία και τρόπος εξέτασης ή άλλης δοκιμασίας για προαγωγή ή αποφοίτηση των σπουδαστών) με αυτές που ισχύουν στην Ελλάδα και αποδεικνύουν ότι ο τίτλος σπουδών είναι πράγματι της αυτής επιστημονικής αξίας και του αυτού επιπέδου με τους τίτλους σπουδών των ελληνικών Α.Ε.Ι. Τέλος, ακολουθεί το τρίτο στάδιο της διαδικασίας στο οποίο κρίνεται η αντιστοιχία του τίτλου, δηλαδή κρίνεται εάν το υπό εξέταση πτυχίο αντιπροσωπεύει το ίδιο κατά βάση περιεχόμενο γνώσεων με αυτό που αντιπροσωπεύει το πτυχίο του ελληνικού ΑΕΙ προς το οποίο κρίθηκε η ισοτιμία του.

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις αναφορές των ενδιαφερομένων και την απόφαση της Ολομέλειας του Δ.Σ. του ΔΟΑΤΑΠ, ο φορέας στη συνεδρίαση με αριθμό

169/22.6.2015 αποφάσισε, ότι δεν είναι δυνατή η αναγνώριση της ισοτιμίας και, κατ' επέκταση, της αντιστοιχίας τίτλου σπουδών Νομικής, ο οποίος θα απονεμηθεί σε εισαχθέντες στη Νομική Σχολή του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου μετά την 23.6.2015, με την αιτιολογία ότι δεν νομιμοποιείται στην αναγνώριση αλλοδαπού τίτλου σπουδών, ο οποίος έχει απονεμηθεί κατόπιν ολοκλήρωσης προγράμματος σπουδών «ταυτόσημου» με αυτό των σχολών νομικής των ημεδαπών ΑΕΙ, δηλαδή προγράμματος σπουδών που περιλαμβάνει τα ίδια ακριβώς μαθήματα με αυτά που περιλαμβάνουν τα προγράμματα σπουδών των ημεδαπών νομικών σχολών.

Ωστόσο, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τις διατάξεις του ν. 3328/2005, σκοπός του Οργανισμού είναι η αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών που απονέμονται από ομοταγή εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης της αλλοδαπής ως ισότιμων και αντίστοιχων (για βασικούς τίτλους) προς τους απονεμόμενους από τα ημεδαπά ΑΕΙ. Περαιτέρω, προκύπτει ότι η αντιστοιχία αναγνωρίζεται, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο κάτοχος του αλλοδαπού τίτλου, κατόπιν ολοκλήρωσης ομοειδούς προγράμματος σπουδών με αυτό των ημεδαπών ΑΕΙ στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο, διαθέτει τις βασικές ακαδημαϊκές γνώσεις με αυτές που οφείλουν να κατέχουν οι κάτοχοι ημεδαπών τίτλων σπουδών του ίδιου γνωστικού αντικειμένου.

Μάλιστα, όπως προκύπτει από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3328/2005, ο νομοθέτης επιθυμώντας να εξασφαλίσει τον προαναφερόμενο στόχο, δηλαδή ότι ο κάτοχος του αλλοδαπού τίτλου διαθέτει τις ίδιες βασικές ακαδημαϊκές γνώσεις με τον κάτοχο του αντίστοιχου ημεδαπού τίτλου σπουδών, επιτρέπει στον ΔΟΑΤΑΠ, σε περίπτωση που διαπιστωθεί υπολειπόμενη εκπαίδευση, λόγω αναντιστοιχίας των προγραμμάτων σπουδών (ημεδαπού και αλλοδαπού), να παραπέμψει τον κάτοχο του αλλοδαπού πτυχίου σε ημεδαπές Σχολές για εξετάσεις έως έξι μαθημάτων, ώστε να διαπιστωθεί, πέρα από κάθε αμφιβολία, η «ταυτότητα» των απαιτούμενων βασικών ακαδημαϊκών γνώσεων.

Κατόπιν σχετικής έρευνας στην ισχύουσα νομοθεσία, δυστυχώς, δεν κατέστη δυνατόν να εντοπισθούν οι διατάξεις εκείνες στις οποίες ερείδεται η ως άνω απόφαση του ΔΟΑΤΑΠ, δηλαδή ότι ο φορέας νομιμοποιείται να προβαίνει μόνο στην αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών που έχουν απονεμηθεί κατόπιν ολοκλήρωσης αλλοδαπού προγράμματος σπουδών ομοειδούς προς τα ημεδαπά, δηλαδή προγράμματος σπουδών που περιλαμβάνει το κύριο μέρος των μαθημάτων που διδάσκονται στις αντίστοιχες σχολές των ημεδαπών ΑΕΙ, αποκλειόμενης συνεπώς της περίπτωσης εξέτασης και αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων που έχουν απονεμηθεί κατόπιν ολοκλήρωσης αλλοδαπού προγράμματος σπουδών «ταυτόσημου» προς τα ημεδαπά προγράμματα σπουδών.

Εν όψει όλων των προαναφερομένων, ο Συνήγορος του Πολίτη οδηγείται, κατ' αρχήν, στο συμπέρασμα ότι η ως άνω απόφαση του Δ.Σ. του ΔΟΑΤΑΠ φαίνεται να έχει εκδοθεί χωρίς να προβλέπεται δυνατότητα έκδοσής της από τον νόμο· για τον λόγο αυτό, παρακαλείται ο φορέας να γνωρίσει στον Συνήγορο του Πολίτη τις διατάξεις εκείνες και τα κριτήρια στα οποία ερείδεται η απόφαση που έλαβε η Ολομέλεια του Δ.Σ. του φορέα στην υπ' αριθμ. 169/22.6.2015 συνεδρίαση, κατά το μέρος που αφορά «*Σπουδές στο Ελληνικό Δίκαιο*».

Περαιτέρω, παρακαλείται ο φορέας να ενημερώσει τον Συνήγορο του Πολίτη ως προς την αντιμετώπιση τίτλων σπουδών της Νομικής Σχολής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, οι οποίοι θα απονεμηθούν σε εισαχθέντες στο εν λόγω ΑΕΙ τον Σεπτέμβριο του έτους 2016 και εντεύθεν, κατόπιν ολοκλήρωσης τετραετούς προγράμματος σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο «*Σπουδές στο Ελληνικό Δίκαιο*».

Ευχαριστώντας θερμά για τη συνεργασία με τον Συνήγορο του Πολίτη, αναμένουμε τις απόψεις σας εντός ευλόγου χρόνου.

Εξυπακούεται, ότι ο Συνήγορος του Πολίτη παραμένει στη διάθεσή σας, για κάθε τυχόν διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Γιώργος Π. Νικολόπουλος
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

-Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης
Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
Δ/ση Αναγνώρισης Αλλοδαπών Τίτλων Σπουδών
Αγίου Κωνσταντίνου 54
104 37 – ΑΘΗΝΑ

-Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης
Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
Δ/ση Ενημέρωσης
Αγίου Κωνσταντίνου 54
104 37 – ΑΘΗΝΑ

-Κ. *

Κ. *